

BE-A0511_116523_115213_DUT

**Plaatsingslijst van het archief van het
Arrondissementscommissariaat van Turnhout.
Oud bestand. Overdracht A (1809-1928)**

**Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium**

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	3
Raadpleging en gebruik	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Bibliografie.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief	5
Archiefvormer.....	5
Naam.....	5
Bevoegdheden en activiteiten.....	5
Inhoud en structuur	6
Inhoud.....	6
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN	7
Archief van het Arrondissementscommissariaat van Turnhout.....	7
4 - 5 Lager onderwijs. 1880-1925.....	7

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:

ARR Turnhout 0000 A

Periode:

1809-1928

Archiefbloknummer:

BE-A0511.1278

Omvang:

- Laatste inventarisnummer: 45
- Omvang geklasseerd: 1.8 m

Archiefbewaarplaats:

Rijksarchief te Antwerpen

Archiefvormers:

Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

De stukken in dit bestand zijn openbaar. Voor de reproductie van archiefstukken gelden de regels van toepassing in het Rijksarchief.

BIBLIOGRAFIE

MARÉCHAL, G. Bewaar- en vernietigingslijst voor arrondissementscommissariaatsarchief 1836-1987 (Miscellanea Archivistica. Studia 20) Brussel, 1992.

MAUROY, P. De arrondissementscommissaris. Administratief lexicon. Brugge, 1975.

VAN DEN EECKHOUT, P. "De arrondissementscommissariaten" in: VAN DEN EECKHOUT, P. & VANTHEMSCHE, G. *Bronnen voor de studie van het hedendaagse België, 19de-20ste eeuw*, Brussel, 1999, p. 125-131.

ZUMKIR, A. "Pour une histoire politique de la Belgique: l'arrondissement, un cadre incontournable d'investigations" in: *Académie royale de Belgique. Bulletin de la Classe des lettres et des sciences morales et politiques*. Reeks 6, X (1999), 1-6, p. 105-122.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Arrondissementscommissariaat van Turnhout.

BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

Iedere Belgische provincie is ingedeeld in een aantal administratieve arrondissementen. Aan het hoofd van een administratief arrondissement staat een arrondissementscommissaris, die benoemd wordt door de Koning. De *commissaire de canton*, die het Directoire (1795-1799) vertegenwoordigde bij de municipale administratie, kan als vroegste voorloper van de arrondissementscommissaris worden beschouwd. De administratieve arrondissementen zelf werden als bestuursniveau pas ingevoerd onder het Consulaat, bij wet van 17 februari 1800. Tot vandaag is de staatkundige betekenis van de administratieve arrondissementen nauwelijks veranderd, enkel de benaming. Aanvankelijk heetten ze *arrondissements communaux* (met aan het hoofd een *sous-préfet*), tijdens de Hollandse tijd werden het 'administratieve districten' (onder leiding van een districtscommissaris) om dan vanaf 1836 opnieuw administratieve arrondissementen te worden (geleid door een arrondissementscommissaris).

De arrondissementscommissaris heeft een dubbele taak als raadgever voor de gemeenten van zijn arrondissement en als adviseur-informateur voor de hogere overheden. Zijn wettelijke bevoegdheden staan beschreven in de artikels 132 tot 139 van de provinciewet van 1836. De provinciewet belastte de arrondissementscommissaris met het toezicht op het bestuur van de 'niet-ontvoogde gemeenten' (gemeenten van minder dan 5000 inwoners, met uitzondering van de arrondissementshoofdplaatsen), de handhaving van de wetten en reglementen van algemeen bestuur en met de uitvoering van de beslissingen van de provincieraad en de bestendige deputatie.

De provinciewet van 6 juli 1987 beperkte het takenpakket van de arrondissementscommissaris tot de zorg voor de handhaving van de wetten en maatregelen van algemeen bestuur onder leiding van de gouverneur. Sinds de jaren 1960 en 1970 was de bevoegdheid van de arrondissementscommissarissen *de facto* ingekrompen. De gemeentelijke fusies hadden het aantal gemeenten met minder dan 5000 inwoners in België tot een 100-tal teruggebracht. Logisch gevolg was ook dat in die periode heel wat arrondissementscommissariaten werden samengevoegd.

Inhoud en structuur

INHOUD

De overgedragen archiefblokken van de verschillende arrondissements-commissariaten zijn zowel ongelijk qua omvang (variërend tussen 1 cm en 56 m) als qua periode en inhoud. Enkel het archief van de arrondissementscommissariaten van Dendermonde, Oudenaarde, Sint-Niklaas en Turnhout gaat terug tot de Franse tijd. De bestanden van Aalst en Gent-Eeklo bevatten hoofdzakelijk 20ste-eeuwse stukken.

Overeenkomstig de bevoegdheden van de arrondissementscommissaris kan het archief volgende stukken bevatten:

voor alle gemeenten van het arrondissement inzake:

openbare orde, parlaments- en gemeenteraadsverkiezingen, verkiezingen van werkrechtshraden, militie, landelijke politie, bijzondere wachters, jacht en vogelvangst, landbouw, uitvindingsbrevetten, registers van de burgerlijke stand, bevolkingsregisters, ouderdomspensioenen, gezinsvergoedingen (compensatiekas), geesteszieken, openbare gezondheid, leurhandel, internationale rijbewijzen, visa, paspoorten, kosteloze vervoerbewijzen, eedafnames, polders en wateringen, gemeentefusies...

voor de niet-ontvoogde gemeenten inzake:

toezicht op het beheer van de gemeente, gemeentescholen, benoemingen en vertrouwelijke opdrachten (o.m. samenstelling van gemeenteraden en OCMW-besturen), controle van begrotingen en rekeningen van gemeenten, kerkfabrieken en OCMW's, statistieken opgemaakt op vraag van het NIS.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

ARCHIEF VAN HET ARRONDISEMENTS-COMMISSARIAAT VAN TURNHOUT		
1	Stichting van kerkelijke diensten en honorarissen. 1878.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 deel
2	Kerkelijke stichtingen. 1881-1901.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
3	Legaten, schenkingen, stichtingen, aanneming in godshuizen. 1906-1914.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
4 - 5 LAGER ONDERWIJS. 1880-1925.		
4	1880-1921.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
5	1898-1925.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
6	Hoger onderwijs. 1845-1927.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
7	Onderrichtingen voor het bouwen en bemeubelen van scholen. 1875.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 deel
8	Kosteloos onderwijs, studiebeurzen. 1921-1925.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
9	Onderwijzend personeel, klachten, beloningen, enz. 1874-1911.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
10	Zondag- en bewaarscholen. 1858-1913.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak

-
11	Studiebeurzen. 1865-1885.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
12	Volksbibliotheken. 1891-1912.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
13	Landbouwscholen en landbouwwerktuigen. 1853.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
14	Landbouwwegen. 1909-1925.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
15	Landbouwziekten. 1877-1904. Overstromingen. 1925-1926.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
16	Landbouwprijskampen. 1906.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 deel
17	Algemene onderrichting voor het toepassen van de wet van 10 aug. 1920.
Militie en Burgerwacht. 1920.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
18	Onderrichtingen voor de bijzondere lichte. 1919.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
19	Militie. 1909-1919.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
20	Militie, algemene onderrichtingen. 1853-1870.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
21	Opeisingen door de gewapende macht. 1852-1909.
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	1 pak
22	Oorlogsschade. 1918-1924.	1 pak

Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928

- 23** Vervoer van buskruit - Cooppal en Cie te Kaulille. 1903-1913. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928
- 24** Vervoer van dynamiet, Arendonk. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928
- 25** Dynamiet, Balen. 1898-1920. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928
- 26** Ongezonde nijverheden. 1894-1902. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928
- 27** Gezondheidspolitie. 1879-1920. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928
- 28** Gezondheidscommissie. 1849-1896. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928
- 29** Verzoeken voor genadeverlening. 1890-1923. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928
- 30** Goedemannenraden. 1879-1891. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928
- 31** Politie op jacht- en visvangst. 1885-1911. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928
- 32** Jaarmarkten, statistiek van de verkoop van paarden en andere dieren. 1891-1914. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928
- 33** Foren, markten, zang- en muziekmaatschappijen, werkboekjes. 1910-1923. 1 pak
Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928

-
34	Bouwwallige gebouwen. 1850-1870.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
35	Volkstelling. 1910.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
36	Barelen. 1903-1912.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
37	Briefwisseling over reispassen. 1879-1920.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
38	Diplomatieke tussenkomsten, internationale zaken. 1893-1919.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
39	Telefoon en telegraaf. 1863-1890.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
40	Brevetten. 1854-1889.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
41	Vervoerdienst Mechelen-Westerlo. 1854-1866.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
42	Baarle-Hertog. 1914-1918.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
43	Verzameling plakbrieven. 1914-1918.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
44	Jaarlijkse verslagen over de bestuurlijke toestand. 1918-1928.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	
45	Vragenlijst met antwoorden over de bestuurlijke toestand. 1809.	1 pak
	Arrondissementscommissariaat van Turnhout, 1809-1928	

